

Rodinné dávky

Rodinné dávky

- **Ve kterém státě obdržím rodinné dávky?**

Pod rodinné dávky spadají dávky, které obdrží rodiny, dokud děti nejsou schopny zajistit si své živobytí (např. příspěvek na dítě), a dávky poskytované v prvních letech života dítěte, když rodič není v plném rozsahu výdělečně činný a místo toho se věnuje péči o dítě a jeho výchově (např. rodičovský příspěvek).

Zásadně platí, že dávky obdržíte přednostně v zemi zaměstnání. Platí to např. v případech, v nichž rodiče žijí a pracují v různých členských státech EU nebo když je výdělečně činný jen jeden rodič a jeho rodina včetně dítěte nebo dětí žije v jiném členském státě.

Pokud jsou oba dva rodiče výdělečně činní v různých členských státech EU, je přednostním (nadřazeným) nárokem nárok v tom státě zaměstnání, který je zároveň státem bydliště dítěte. Důležité je, že podřazená (druhořadá) povinnost poskytnout dávky může vzniknout také druhému státu. V tom případě by tento stát byl povinen poskytovat tzv. vyrovnávací doplatek ve výši rozdílu, pokud jsou příslušné dávky v tomto státě vyšší. Mohlo by se jednat např. o rozdíl mezi výší příspěvku na dítě v Česku a v Německu u přeshraničního pracovníka z Německa pracujícího v Česku.

- **Rodinné dávky v Německu**

Kdo má nárok na příspěvek na dítě?

Nárok na příspěvek na dítě mají rodiče nejméně do dosažení 18 let věku dítěte. Kromě toho je příspěvek na dítě vyplácen až do dosažení 25 let věku dítěte, pokud dítě navštěvuje školu, absolvuje první odborné vzdělání či první studium. Přitom není podstatné, v jakém rozsahu dítě pracuje nebo kolik vydělává. Zletilé děti, které už ukončily odborné vzdělání či studium a účastní se druhého odborného vzdělávání či druhého studia nebo na něj čekají, mají nárok na příspěvek na dítě pouze v tom případě, pokud vykonávají zaměstnání „nezakládající překážku“ pro vznik nároku na příspěvek na dítě. Jedná se o zaměstnání malého rozsahu typu „minijob“ (do 450 EUR měsíčně), resp. u něhož pravidelná týdenní pracovní doba nepřekročí 20 hodin.

Pokud je dítě vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání úřadu práce v Německu či v evidenci střediska na podporu zaměstnanosti (tzv. „Jobcenter“), je dán nárok na příspěvek na dítě až do dosažení 21 věku dítěte. Přivýdělek je možný v rozsahu zaměstnání malého rozsahu typu „minijob“ (do 450 EUR měsíčně). Jedná-li se o dítě se zdravotním postižením, které není samo schopno zajistit si svou obživu, může být příspěvek na dítě popřípadě vyplácen i bez věkového omezení, avšak pouze za předpokladu, že ke vzniku zdravotního postižení došlo před dosažením 25 let věku dítěte. Roční příjem dítěte se zdravotním postižením přitom nesmí překročit částku odpovídající základní nezdanitelné částce ve výši 9.408 EUR za kalendářní rok.

Nárok na příspěvek na dítě se nepřizná v případě, když pro dítě existuje nárok na dávky pro děti, které jsou vyplácené v zahraničí a jsou srovnatelné s příspěvkem na dítě (Kindergeld), příspěvkem na dítě ze zákonného úrazového pojištění zaměstnanců (Kinderzulage), resp. příspěvkem na dítě ze zákonného důchodového pojištění (Kinderzuschuss). Zahraniční dávky vylučují nárok na příspěvek na dítě i v tom

případě, když jsou nižší než přídavek na dítě vyplácený v Německu. Poskytuje-li však tyto dávky jiný členský stát EU (např. Česko nebo Polsko), může případně vzniknout nárok na vyrovnání rozdílu v podobě tzv. vyrovnávacího doplatku k přídavku na dítě.

Jaká je výše přídavku na dítě?

Od ledna 1.7.2019 činí výše přídavku na dítě pro první dvě děti měsíčně 204 EUR na dítě, na třetí dítě 210 EUR a na každé další dítě 235 EUR. Od 1. 1. 2021 činí výše přídavku na dítě pro první dvě děti měsíčně 219 EUR na dítě, na třetí dítě 225 EUR a na každé další dítě 250 EUR.

Žádost o přídavek na dítě musí být podána písemně oddělení úřadu práce, tzv. pokladně pro vyplácení rodinných dávek (Familienkasse), v místě zaměstnání nebo v místě bydliště. K žádosti je potřeba doložit potvrzení o narození dítěte a pokud se bydliště nachází v zahraničí, také potvrzení obce, která je místem bydliště, o příslušnosti dítěte ke společné domácnosti (Haushaltsbescheinigung zur Vorlage bei der Familienkasse). U dětí starších 18 let je potřeba předložit i další doklady o studiu nebo probíhající odborné přípravě na výkon povolání apod.

Od 1. 1. 2016 musí žadatelé sdělit pokladně pro vyplácení rodinných dávek (Familienkasse) v Německu také své osobní identifikační daňové číslo a osobní identifikační daňové číslo dítěte. Pokud jste v Německu povinen k dani z důvodu výkonu výdělečné činnosti, sdělil vám vaše osobní daňové identifikační číslo Spolkový centrální daňový úřad. S tímto identifikačním číslem můžete podat žádost o přídavek na dítě. Děti žijící v zahraničí zpravidla neobdrží německé osobní daňové identifikační číslo. Proto musíte doložit totožnost dítěte pomocí jiných dokladů (např. prostřednictvím úředních dokladů a osobních identifikačních čísel užívaných ve vaší zemi bydliště).

Pozor: Nově lze o přídavek na dítě zažádat zpětně jen za posledních 6 měsíců, nikoli za několik let.

Podrobné informace a formuláře najdete v různých jazycích na adrese:

<https://www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder/downloads-kindergeld-kinderzuschlag>

Pokladna pro vyplácení rodinných dávek (Familienkasse) příslušná pro přeshraniční pracovníky z Česka:

Bundesagentur für Arbeit
Familienkasse Baden-Württemberg West
76088 Karlsruhe

Familienkasse-Baden-Wuerttemberg-West@arbeitsagentur.de

Pokladna pro vyplácení rodinných dávek (Familienkasse) příslušná pro přeshraniční pracovníky z Polska:

Bundesagentur für Arbeit
Familienkasse Sachsen
09092 Chemnitz

Familienkasse-Sachsen@arbeitsagentur.de

Kdo má nárok na sociální příplatek na dítě (Kinderzuschlag)?

Rodiče mohou požádat pro každé dítě mladší než 25 let, na které pobírají přídavek na dítě a s nímž žijí ve společné domácnosti, o dodatečnou dávku, tzv. sociální příplatek na dítě, až do výše 185 EUR na dítě. Předpokladem přiznání této dávky je dosažení hranice minimálního příjmu rodičů ve výši 900 EUR u rodičovských párů, resp. 600 EUR u osamělých rodičů, přičemž zároveň nesmí být překročeny příslušné horní limity příjmů. Příplatek na dítě je vyplácen až od měsíce, v němž byla podána žádost, a jen do konce doby výplaty rodičovského příspěvku. Znamená to, že není vyplácen zpětně. Informace k výpočtu najdete na adrese www.familienkasse.de.

Kdo má nárok na rodičovský příspěvek?

Nárok na rodičovský příspěvek (Elterngeld) vzniká rodičům, pokud nepracují déle než 30 hodin týdně, mají právo na výkon rodičovské péče o dítě, bydlí ve stejné domácnosti a v převážné míře sami pečují o dítě. V případě souběhu nároků na německý rodičovský příspěvek a na srovnatelné dávky jiného členského státu EU se aplikuje zvláštní právní úprava evropské legislativy. Zásadně platí, že dávka se přednostně vyplácí v zemi zaměstnání dotyčného rodiče. Pokud však manželka nebo manžel pracují v jiném členském státě, je přednostně povinen vyplácet dávky stát bydliště dítěte. Je-li výše dávky v druhém členském státě vyšší, vyplácí tento stát tzv. vyrovnávací doplatek odpovídající tomuto rozdílu.

Jak dlouho je poskytován rodičovský příspěvek?

V Německu se rozlišuje mezi základním rodičovským příspěvkem (Basiselterngeld), tzv. rodičovským příspěvkem plus (Elterngeld Plus) a tzv. partnerským bonusem. Rodiče si mohou vybrat z těchto modelů nebo je navzájem kombinovat.

Základní rodičovský příspěvek (rodičovský příspěvek) náleží matce a otci dítěte po jeho narození v rozsahu nanejvýš 14 měsíčních částek, které si mezi sebou mohou rozdělit. Jeden rodič může pobírat rodičovský příspěvek po dobu nejméně dvou a nejvíce dvanácti měsíců. Pokud nárok na rodičovský příspěvek uplatní oba rodiče a tím přijdou o příjem z výdělečné činnosti, vyplácí se rodičovský příspěvek po dobu dalších dvou měsíců (tzv. partnerských měsíců).

Rodičovský příspěvek plus se vyplácí dvojnásobně dlouhou dobu. To znamená, že jeden měsíc v režimu (základního) rodičovského příspěvku (Elterngeld) se rovná dvěma měsícům v režimu rodičovského příspěvku plus (Elterngeld Plus). Díky tomu rodiče profitují z rodičovského příspěvku plus i poté, co dítě dosáhne věku 14 měsíců. Částka se počítá stejně jako u základního rodičovského příspěvku, její výše však činí nanejvýš jednu polovinu.

Partnerský bonus navíc nabízí možnost pobírat rodičovský příspěvek plus po dobu dalších čtyř měsíců: Pokud matka a otec dítěte pracují současně po dobu čtyř po sobě jdoucích měsíců v rozmezí od 25 do 30 hodin týdně, může každý z rodičů během těchto měsíců pobírat čtyři dodatečné měsíční dávky rodičovského příspěvku plus.

Jaká je výše rodičovského příspěvku?

Pro stanovení výše je rozhodující čistý příjem před narozením dítěte. Základní rodičovský příspěvek pak v závislosti na předchozím příjmu nahradí 65 % až 100 % měsíčního výdělku z výdělečné činnosti ušlého po narození dítěte. Jeho výše činí nejméně 300 EUR a maximálně 1 800 EUR. Výše rodičovského příspěvku plus činí nejméně 150 EUR a maximálně 900 EUR.

Minimální částku ve výši 300 EUR u základního rodičovského příspěvku, resp. 150 EUR u rodičovského příspěvku plus obdrží také rodiče, kteří nevykonávají výdělečnou činnost. U osob s nízkým příjmem, rodin

s více dětmi a rodin s víceročaty se rodičovský příspěvek zvyšuje. Nárok na rodičovský příspěvek zanikne, překročí-li roční zdanitelné příjmy částku 500 000 EUR (u dvou rodičů), resp. 250 000 EUR (u jednoho rodiče).

Peněžité pomoci v mateřství se od rodičovského příspěvku odečítá. Bližší informace najdete také na stránkách Spolkového ministerstva pro rodinu, seniory, ženy a mládež SRN: www.bmfsfj.de.

Žádost o rodičovský příspěvek se podává písemně útvaru správy rodičovských příspěvků (Elterngeldstelle) příslušného zemského okresu nebo statutárního města. Žádost nemusí být podána hned po narození dítěte. Dávky se však vyplácejí se zpětnou platností pouze za tři měsíce předcházející začátku měsíce, v němž byla žádost o rodičovský příspěvek podána. Další informace, formuláře a kontaktní údaje jednotlivých útvarů správy rodičovských příspěvků jsou dostupné na adrese www.familie.sachsen.de/86.html